

III

(Prípravné akty)

EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA

STANOVISKO EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY

z 13. marca 2015

k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o harmonizovaných indexoch spotrebiteľských cien, ktorým sa ruší nariadenie (ES) č. 2494/95

(CON/2015/10)

(2015/C 175/02)

Úvod a právny základ

Európska centrálna banka (ECB) prijala 17. decembra 2014 žiadosť Európskeho parlamentu o stanovisko k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o harmonizovaných indexoch spotrebiteľských cien⁽¹⁾ (*harmonised indices of consumer prices – HICP*) (ďalej len „navrhované nariadenie“). Tento právny akt zruší a nahradí nariadenie Rady (ES) č. 2494/95⁽²⁾. 26. januára 2015 konzultovala s ECB o rovnakom návrhu Rada Európskej únie.

Právomoc ECB vydať stanovisko je založená na článku 127 ods. 4 a článku 282 ods. 5 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Navrhované nariadenie patrí do oblasti pôsobnosti ECB, pretože ECB je kľúčovým užívateľom štatistík HICP. Harmonizované indexy spotrebiteľských cien sú dôležitými ukazovateľmi v kontexte menovej politiky. Majú zásadný význam pre hlavný cieľ ECB udržiavať cenovú stabilitu v eurozóne⁽³⁾, keďže správne menovopolitické rozhodnutia závisia od spoľahlivých štatistík HICP vysokej kvality. Takisto podporujú úlohy Eurosystemu v oblasti stability finančného trhu⁽⁴⁾.

V súlade s článkom 17.5 prvou vetou rokovacieho poriadku Európskej centrálnej banky Rada guvernérov prijala toto stanovisko.

1. Všeobecné pripomienky

ECB podporuje úsilie Európskej komisie (Eurostatu) vynaložené pri preskúmaní a modernizácii právneho rámca Únie na zostavovanie štatistík HICP.

2. Žiadosť o stanovisko ECB a účasť ECB na prípravných a implementačných prácach

2.1. Vzhľadom na konzistentný príspevok ECB k rámcu HICP a na dôležitosť štatistík HICP vysokej kvality pre spoľahlivú menovú politiku, a najmä pre napĺňanie hlavného cieľa ECB udržiavať cenovú stabilitu by sa mali aj v budúcnosti predkladať ECB na konzultáciu zmeny tohto rámca⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ COM(2014) 724 final.

⁽²⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 2494/95 z 23. októbra 1995 o harmonizovaných indexoch spotrebiteľských cien (Ú. v. ES L 257, 27.10.1995, s. 1).

⁽³⁾ Pozri článok 127 ods. 1 zmluvy a článok 2 prvú vetu Štatútu Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky (ďalej len „štatút ESCB“).

⁽⁴⁾ Pozri článok 127 ods. 2 prvú zarážku a článok 127 ods. 5 v spojení s článkom 139 ods. 2 písm. c) zmluvy a článok 3.1 prvú zarážku a článok 3.3 v spojení s článkom 42.1 štatútu ESCB.

⁽⁵⁾ Pozri článok 5 ods. 3 nariadenia (ES) č. 2494/95, podľa ktorého Komisia požiada ECB o stanovisko k opatreniam, ktoré navrhuje predložiť výboru európskeho štatistického systému.

- 2.2. V súlade s článkom 127 ods. 4 a článkom 282 ods. 5 zmluvy má byť ECB najmä požiadaná o stanovisko k vykonávacím a delegovaným aktom, ktoré môže Komisia prijať v súlade s revidovaným právnym rámcom pre HICP⁽¹⁾. Konzultačná povinnosť a výhody konzultácie s ECB zdôraznil Európsky súdny dvor vo veci Komisia/ECB⁽²⁾.
- 2.3. V súlade s existujúcimi ustanoveniami nariadenia (ES) č. 2494/95⁽³⁾ a bez ohľadu na spoluprácu pri príprave legislatívnych aktov bod odôvodnenia 2 navrhovaného nariadenia by mal odrážať povinnosť konzultovať s ECB o vykonávacích a delegovaných aktoch prijatých v súlade s navrhovaným nariadením.

3. Používanie delegovaných a vykonávacích aktov

- 3.1. Pokiaľ ide o právomoc Komisie prijať delegované akty v súlade s článkom 290 zmluvy, ECB sa nazdáva, že prahová hodnota, pod ktorou neexistuje povinnosť členských štátov poskytovať podindexy harmonizovaných indexov, a zoznam podindexov, ktoré členské štáty nemusia vytvárať⁽⁴⁾, sú podstatnými prvkami navrhovaného nariadenia. Tieto položky majú zásadný význam pre zabezpečenie spoľahlivých a harmonizovaných indexov spotrebiteľských cien. Zmeny týchto parametrov majú priamy vplyv na rozsah pokrytia a spoľahlivosť týchto indexov. Majú významný vplyv na kvalitu a spoľahlivosť indexu. Preto podľa názoru ECB nie sú delegované akty vhodnými právnymi nástrojmi na ustanovenie pravidiel o týchto kľúčových prvkoch rámca HICP. Tieto záležitosti je potrebné riešiť a ustanoviť v navrhovanom nariadení. ECB navrhuje, aby sa do článku 5 ods. 6 a 7 začlenili ustálené prahové hodnoty 1/1 000 váhy celkových výdavkov, ktoré pokrývajú HICP a 1/100 v prípade indexov cien bývania vo vlastnom obydľí a nehnuteľností na bývanie.
- 3.2. ECB podporuje navrhovaný článok 5 ods. 1 v spojení s článkom 2 písm. q) o zbere informácií o „regulovaných cenách“ ako súčasť „základných informácií“, ktoré je potrebné poskytnúť v súvislosti s HICP (a HICP pri stálych sadzbách daní). ECB monitoruje vývoj cien, ktoré sú buď priamo stanovené alebo vo významnej miere ovplyvnené vládou (na ústrednej, regionálnej alebo miestnej úrovni vrátane vnútroštátnych regulátorov), ako aj vplyv tohto vývoja na celkové HICP. Tieto informácie sú naozaj veľmi užitočné pre analýzu vývoja inflácie. Ďalšie usmernenie je však potrebné, pokiaľ ide o klasifikáciu cien na neregulované, prevažne regulované alebo úplne regulované. Táto klasifikácia je často nejednoznačná. Pokiaľ ide o indexy, ktoré súvisia s regulovanými cenami alebo ich vylučujú, ECB by uvítala usmernenie Komisie, ktorým sa by zabezpečila harmonizovaná definícia a uplatňovanie týchto pojmov, poskytnuté vo forme vykonávacieho aktu prijatého v súlade s článkom 4 ods. 4 navrhovaného nariadenia.

4. Metodické otázky

- 4.1. ECB súhlasí s Komisiou, že nový právny rámec by nemal zaostávať za súčasnými požiadavkami na zostavovanie harmonizovaných indexov, pokiaľ ide o zabezpečenie kvality a konzistencie, Výsledky dosiahnuté za posledných dvadsať rokov od prijatia nariadenia Rady (ES) č. 2494/95 je potrebné zachovať a zdokonaľiť, ak je na to priestor.
- 4.2. V článku 4 ods. 2 písm. b) navrhovaného nariadenia sa zavádza širší rozsah systematických rozdielov v prípade mier medziročného nárastu indexu cien bývania vo vlastnom obydľí (cenový index OOH) a indexu cien nehnuteľností na bývanie (HPI), ktorý môže byť výsledkom odchýliek od pojmov a metód stanovených v navrhovanom nariadení. Hoci sa to v nariadení (EÚ) č. 93/2013⁽⁵⁾ nespomína, ECB dôrazne odporúča používanie normy

(1) Pozri napr. odsek 13 stanoviska Európskej centrálnej banky z 15. februára 2007 na žiadosť Rady Európskej únie k ôsmim návrhom na zmeny a doplnenia smerníc 2006/49/ES, 2006/48/ES, 2005/60/ES, 2004/109/ES, 2004/39/ES, 2003/71/ES, 2003/6/ES a 2002/87/ES, ktoré sa týkajú vykonávacích právomocí prenesených na Komisiu (CON/2007/4) (2007/C 39/01) (Ú. v. EÚ C 39, 23.2.2007, s. 1), odsek 2 stanoviska Európskej centrálnej banky z 19. októbra 2012 k návrhu nariadenia Komisie, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 2214/96 o harmonizovaných indexoch spotrebiteľských cien (HICP): prenos a rozširovanie podindexov HICP, pokiaľ ide o tvorbu harmonizovaných indexov spotrebiteľských cien pri stálych daňových sadzbách, a k návrhu nariadenia Komisie, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá na vykonávanie nariadenia Rady (ES) č. 2494/95 o harmonizovaných indexoch spotrebiteľských cien, pokiaľ ide o stanovenie indexov cien bývania vo vlastnom obydľí (CON/2012/77) (2013/C 73/03) (Ú. v. EÚ C 73, 13.3.2013, s. 5).

(2) Rozsudok z 10. júla 2003 vo veci C-11/00, Komisia Európskych spoločenstiev/Európska centrálna banka, Zb. 2003, I-7147, najmä body 110 a 111. Súdny dvor objasnil, že povinnosť požiadať ECB o vydanie stanoviska „má v podstate zaručiť, že autor takeého právneho aktu ho neprijme skôr, ako vypočuje úrad, ktorý je na základe osobitnej právomoci, ktorú vykonáva v rámci Spoločenstva v danej oblasti, a s prihliadnutím na vysoký stupeň odbornosti obzvlášť spôsobilý účelne prispieť k zamýšľanému procesu prijatia aktu“.

(3) Pozri článok 5 ods. 3 nariadenia (ES) č. 2494/95.

(4) Pozri článok 5 ods. 6 a 7 navrhovaného nariadenia.

(5) Nariadenie Komisie (EÚ) č. 93/2013 z 1. februára 2013, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá na vykonávanie nariadenia Rady (ES) č. 2494/95 o harmonizovaných indexoch spotrebiteľských cien, pokiaľ ide o stanovenie indexov cien bývania vo vlastnom obydľí (Ú. v. EÚ L 33, 2.2.2013, s. 14).

0,1 percentuálneho bodu, ktorý sa používa na posúdenie porovnateľnosti podindexov HICP. Toto by bolo možné dosiahnuť vypustením článku 4 ods. 2 písm. b) z navrhovaného nariadenia a odstránením obmedzenia v rozsahu pokrytia článku 4 ods. 2 písm. a). Uvoľnenie požiadaviek porovnateľnosti by zhoršilo kvalitu podindexov OOH a HPI.

- 4.3. Tvorba podindexov v dlhších intervaloch, než sa vyžaduje v navrhovanom nariadení, by mala naďalej podliehať predbežnému schvaľovaniu Komisiou (Eurostatu). V súčasnosti to zabezpečuje článok 8 ods. 2 nariadenia 2494/95 ⁽¹⁾. Rovnakú požiadavku by mal zohľadňovať článok 6 ods. 3 navrhovaného nariadenia, ako aj vykonávacie nariadenie.

V prípadoch, keď ECB odporúča zmenu navrhovaného nariadenia, sú v pracovnom dokumente technického charakteru uvedené konkrétne pozmeňujúce návrhy spolu s odôvodnením.

Vo Frankfurt nad Mohanom 13. marca 2015

Prezident ECB

Mario DRAGHI

⁽¹⁾ Požadovaná frekvencia zberu cien je raz za mesiac. Ak zriedkavejší zber nebráni tvorbe HICP spĺňajúcemu požiadavky na porovnateľnosť, na ktoré sa odvoláva článok 4, Komisia (Eurostat) môže povoliť výnimky z mesačného zberu. Tento odsek nevylučuje častejší zber cien.